

A szegedi mozik „kísérőműsora“

Kaptuk a következő sorokat:

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! Az elmúlt hetekben sűrűn látogattam a szegedi mozikat, mind a két mozinak valamennyi műsorát megnéztem. Ugy látszik azonban, hogy a szegedi mozirozszt nem jutalmazza, hanem bünteti azokat, akik sokszor járnak moziba. Minden más vállalat előnyt nyújt a nagybani fogyasztónak, a mozi bünteti őket azzal, hogy ugyanazt a kísérőműsört kell végignézniük kétszer, esetleg háromszor is. Vágtatva száguldanak a világ eseményei, de a szegedi mozik filmhíradói csak nagy zölkénőkkel kísérik utjukban az eseményeket. A nagyfilm változik, de a kísérőműsor állandó marad, mintha a mozik vezetősége nem tudna elválni Irun bombázásától, vagy az olimpiai játékok befejező ünnepeitől, — műsorokon keresztül marad változatlan a kíséret. Minden mulandó, csak a szegedi mozik kísérőműsora nem. Dacol a kísérőműsor a mulandósággal is. Van egy közmondás, amelyik azt mondja, hogy egy nyereggel nem lehet két lovat megülni. A szegedi mozik még erre is képesek, mert a filmhíradót bemutatják az egyik moziban, ahol pontosan kezdődik az előadás, miután leforgatták, átvargálnak vele a másik moziba, ahol tíz perc késéssel indul az üzem s bemutatják ott is. S aki mind a két moziba jár, aki mind a két műsört megnézi, az kétszer, olykor háromszor is láthatja ugyanazt a filmet.

Erre a túrheterlen műsorpolitikára fel kell hívni a város hatóságának figyelmét. Amikor a város hatósága javaslatot tesz a koncesszió meghosszabbítása kérdésében, legyen figyelemmel arra is, hogy a szegedi mozik hogyan szolgálik ki a közönség igényét.

Soraim közlését a mozilátogató közönség nevében kérem.

Kiváló tisztelettel D. J.

Kérdést intéztünk az ügyben a Belvárosi Mozi igazgatóságához, Horacek Rezső igazgató a következőket mondotta:

— A levélben foglalt panasznak, sajnos, egészen komoly alapja van. A közönség joggal méltatlankodik, amiért kénytelen végignézni ugyanazt a kísérőműsört több alkalommal is. De a mozik ezen nem változtathatnak, mert a helyzetet az érvényben lévő belügyminiszteri rendelkezések szükték. A rendelkezések értelmében a mozik kötelesek műsorukhoz lepergetni a Magyar Filmhíradó riportfilmjeit is, még pedig „pendlizve“, ami azt jelenti, hogy minden moziban ugyanazt a híradót kell leadni. Ez történik Budapesten is, ahol például tizenhárom premiermozi van és mind a tizenhárom egy héten ugyanazt a híradót pergeti le műsorához. Az pedig, hogy a híradóanyag megismétlődik több híradó-műsorban is, a Magyar Filmroda és a külföldi híradók közötti csereviszony következménye. Minden külföldi filmroda felveszi a jelentősebb világeseményeket és azokat más-más időpontban juttatja el a vele csereviszonyban lévő filmrodákhoz. Mi ezen sem változtathatunk, bármennyire is szeretnénk orvosolni a közönség panaszát.

— Halálozás. Sulyos csapás érte dr. Palóc Sándor ismert szegedi ügyvédet, édesanyja, özv. Palóc Lászlóné csütörtökön délután fél 5 órakor rövid betegség után Budapesten elhunyt. Az elhunyt uriaszony özvegye volt Palóc Lászlónak, a régi kitűnő szegedi újságírónak, akinek nevét mindenütt ismerték és aki hosszú időn keresztül szerkesztette a szegedi békevilág egyik kedvelt napilapját, a „Szegedi Híradót“. Özvegye husz év előtt költözött el Szegedről leányához, Budapestre, fia azóta is hétről-hétre felkereste. A jóságos, szeretetreméltó uriaszony teljes frissességben érte meg 67-ik életévét, míg tíz nap előtt sulyos betegség támadta meg, amely most legyőzte gyöngye szervezetét. Halála iránt őszinte részvét nyilvánult meg.

A kapuk zárórája

Közeledik Szent Mihály napja és ha rá gondol az ember, elszorul kicsiké a szíve. Ez a nap jelenti mindennek a végét, aminek valami kis köze is volt a nyárhoz. A fecskék, a gólyák rendszerint nem is várják meg, elröpülnek előle délfele, ahol van még ereje a napnak és ahol nem aszalódnak meg a lombok. Ami ezután a nap után következik, az már haldoklás és halál.

Az uccán egész társzekerek zörögnek végig és hordják a télre készülődő lakások melegét, a drága fát és a még drágább szénét. Az udvarokban a motoros favágógép sikoltozása borzalja fel az idegeket. (Disznót, tehenet, lovat nem tarthat senki a belvárosban, mert tiltja a közegészségügyi törvény, de ezt a sikoltozó ördögmasinát eltűri, pedig ez is van olyan veszedelmes az egészségre: könnyen megboldondítja az embert, aki hiába vattázza be a fülét, nem menekülhet a hasogató hang elől.)

És Szent Mihály napja után egy órával megrovidul a nap is. A kapukat már kilenckor zárják tíz helyett. A ház mesterek már kilenc órakor elzárják a lakókat lakásaiktól, hogy attól kezdve csak vám ellenében bocsássák haza a népeket.

A kapuzárás problémája minden esztendőben felülül ilyenkor, amikor feltűnik Szent Mihály útján a közeledő tél rideg alakja. De hiába ujul fel, megoldásra nem talál.

Pedig hát nagyon furcsa dolog ez. Vannak országok, ahol már kiküszöbölték, ahol rájöttek, hogy a kapuzárás, a kapupénz intézménye egyértelmű a személyes szabadság korlátozásával, hiszen elbarrikádozza a saját lakásától, a „várától“. Ezekben az országokban egy oldották meg a kérdést, hogy minden lakónak kapukulcsot adtak.

Nálunk nem kapnak fizetést a ház mesterek. A házigazdák és maga a törvény is, a kapuvámszedés jogával kárpótolják őket. Ez a jog pedig arra kényszeríti a lakót, hogy tehetetlenül ácsorogjon lakása előtt, téiben, fagyban, esőben, hóban esetleg fertályórákat várakozzon, amíg a kitarító csöngetés felébreszti álmából a békés kapuk rendszerint dühös hangulatu cerberusát.

Ugy látszik, nem lehet segíteni ezen az állapoton.

Pedig senkinek sem tetszik, mindenki zugolódik ellene.

Sokan megérdeklődik minden esztendőben, hogyan is lesz a télen a kapuzárással. A szabályrendelet és a lakbérleti törvény az irányadó. Ez pedig azt mondja, hogy október elseje után már kilenc órakor is bezárhatják a kapukat, de a kapupénzt csak tíz óra után követhet a kapunyitó. Szeretném azt a lakót látni, aki tíz előtt kicsöngeti a ház mestert és vámlerovás nélkül mer elmenni mellette...

— Cegléd, Kecskemét, Nagykőrös küldöttsége a kereskedelmi miniszternél. Budapestről jelentik: Cegléd, Kecskemét és Nagykőrös küldöttségét vezette csütörtökön dr. Preszly Elemér belügyi államtitkár Winckler István kereskedelmi miniszter elé. A küldöttség a Cegléd és Kecskemét közötti 30 kilométeres utszakasz mielőbbi kiépítését kérte. A miniszter válaszában kijelentette, hogy az út megépítését maga is elsőrangú fontosságúnak tartja és annak megvalósítására minden intézkedés megtörtént. Az utépítés megindulása csak idő kérdése.

— A bélben keletkező mérgek által okozott rosszullétnél egy-két pohár természetes „Ferenc József“ keserűvíz, gyors és alapos bélkiürítő hatásánál fogva, a legjobb szolgálatot teszi.

Butorszövet,

11 kárpitoskellékek, vízmentes ponyva, lótakaró gyári áron Varga Mihály cégnél, Áradu. 2.

CSIPETKE

A GIZELLA-TÉR fekszik mostanában az érdeklődés központjában Szegeden. Odaállította Aba Novák Vilmos a maga nemében szinte páratlan művésze. Százán és százán sétálnak el a deszkaállványokkal elfödött készülő freskók alatt, amelyekből csak egy-egy érdekes részlet villan elő, megállnak, átleleskednek a deszkakerítésen, nézik a palotakapu merész bolthajtásait, vitatkoznak, lelkesednek, kritizálnak: kinek mire van inkább hajlandósága. („Könnyű annak a piktornak — mondotta valaki a napokban —, aki visszavonulhat munkájával a műtermébe és csak a kész alkotást kell a közönségnek megmutatnia, de annál szörnyűbb a dolga a freskófestőnek, aki, mint Aba Novák is, a legnagyobb nyilvánosság előtt tesz meg készülő munkáján minden ecsetvonást és akinek minden mozdulatát száznegyvenezer született műkritikus lesi.“)

A sok elcsöppenő vélemény természetesen nem marad meg a bolthajtások készülő freskóinál, hanem körültpogatja az egész környéket és bizony felfedez néhány olyan visszasságot, amelyről nem árt így, felelősen is tudomást szerezni.

A kémiai intézet Gizella-téri homlokzatáról van szó. Pontosabban szólva, a haj éppen az, hogy ez a homlokzat egyre kevésbé jut szóhoz. A gyönyörű klinker-kulturából alig látszik már elő valami, úgy elborította a méregzöld repkény a falakat.

Vannak természetesen, akiknek tetszik a dolog, akik lelkesednek ezért a zöldségért, akiknek a szívében a repkény láttán fölébred a szunnyadó természetimádó és akik szeretik legeltetni szemüket ezen a függőlegesített legelőn. De szerencsére akadnak olyanok is, akik megérzik azt a groteszk ellentétet, amely a falrafuttatott repkény és a — tempolméri építkezések művészi céljai között van.

Sok szegedi emlékeztetébe tér vissza a mezőséggé varázsolt klinkerfalak láttán az építő Rerrich Béla alakja, azé a művészé, aki nyugtalanul kereste, kutatta a szepet és aki talán művészlelke legalább álmait edzette éppen ezekbe a falakba. Mindig itt volt az épülő falak között, szinte sajátkezüleg rakott a helyére minden téglát, vigyázott a klinker színárnyalataira és sokszor megtörtént, hogy kicserélt már a kész falfelületben is egy-egy tégladarabot, ha a színével nem volt megelégedve.

Annyi finomságot, amennyit Rerrich művésze kihangsúlyozott ebben a klinker-kulturában, talán soha és sehol más nem tudott elérni. Alkotása tökéletes, nem csak formában, hanem színben is. És ezt az alkotást, amely Szeged egyik legnagyobb művészi értéke, borítja el, takarja le a repkény.

A Palotakapu vakolata fölött hónapokig tartott a töprengés, amíg végre elkészült a szürke vakolat. Ezután hónapokig töprengtek a hivatalok azon a kérdésen, hogy jó lesz-e ez a nyers szürke szín. Most azután megállapították, hogy nem lesz jó, hogy át kell festeni sötétebb tónusu klinker-színre. Mert különösen nem illeszkedik bele az épület a környezet hangulatába, abba a hangulatba, amelynek karakterét a Rerrich-féle építészeti alkotás adja meg.

A palotakapu vakolatát átfestik tehát és a művészek, akik felismerték ennek a szükségesét, éppen úgy nem gondolnak arra, hogy jöhet majd valaki, aki vadszölővel futtatja be a falakat, mint ahogyan Rerrich Béla sem gondolt azokra, akik repkénnyel rejtgetik el a kémiai intézet nemes szépségeit a nemes szépségekre annyira szomjas szemek előtt.

**DÉLMAGYARORSZÁG
KÖLCSÖNKÖNYVTÁR**